

27.3.2008

VM063:00/2007

07.04.2008

Rahoitusmarkkinaosasto

LAUSUNTOPYYNTÖ FINANSSIVALVONTATYÖRYHMÄN MUISTIESTA

Rahoitusmarkkinaosasto on pyytänyt muun muassa hallinnon kehittämisosaston lausuntoa Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhdistämistä Finanssivalvonnaksi koskevasta työryhmämuistiosta.

Valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön kesäkuussa 2007 asettaman työryhmän tuli tehdä ehdotukset uutta, Suomen Pankin yhteyteen perustettavaa rahoitus- ja vakuutusvalvontaorganisaatiota koskevaksi laiksi sekä muiksi tarvittaviksi säännöksiksi. Työryhmän toimeksiannossa edellytettiin, että uudessa valvontajärjestelmässä lainsäädännön yleinen valmisteluvastuu ja valvontavastuu pidetään erillään ja että valvontaviranomainen on valvontatoimissaan itsenäinen ja poliittisesta päätöksenteosta riippumaton. Uutta valvontaviranomaista ei tule perustaa pelkästään yhdistämällä nykyiset valvojat vaan huolellisen valvontaprosessien läpikäynnin perusteella. Lisäksi edellytettiin, että uusi valvontaviranomainen tukeutuu rahoituksessaan ensisijaisesti valvottavilta perittäviin maksuihin.

Hallinnon kehittämisosasto esittää lausuntonaan seuraavaa.

Sekä rahoitusvalvonnan että vakuutusvalvonnan kohteena oleva liiketoiminta ja sen riskit ovat jatkuvasti monimutkaistuneet ja niiden sääntely laajentunut ja muuttunut yhä teknisemmäksi. Tämän vuoksi myös kummankin toimialan valvonnalle asetettavat ammattitaitovaatimukset ovat kasvaneet. Rahoitus- ja vakuutusala on lisäksi viime vuosina keskittynyt pitkälle menevästi molemmilla toimialoilla toimiviin konserneihin, mikä edellyttää näiden konsernien valvontaa yhtenä taloudellisena kokonaisuutena. Rahoitus- ja vakuutusvalvonnan kokoaminen yhteen organisaatioon on siten perusteltua. Yhden viraston malli on käytössä myös muissa Pohjoismaissa sekä monissa Euroopan maissa.

Työryhmän valmistelemassa hallituksen esitysluonnoksessa on toimeksianto mukaisesti lähdetty siitä, että uusi valvontavirasto perustetaan nykyisen Rahoitustarkastuksen tavoin Suomen Pankin yhteyteen. Koska Suomen Pankkia koskevien asioiden käsittely valtioneuvostossa kuuluu valtiovarainministeriölle, tulisi työryhmän mukaan myös valvontaviranomaista koskevien asioiden käsittely valtioneuvostossa säätää valtiovarainministeriön tehtäväksi. Hallinnon kehittämisosalla ei ole huomautettavaa tähän työryhmän ehdotukseen.

Työryhmän ehdottaa myös, että perustamisvaiheessa 1.1.2009 uuteen valvontaviranomaiseen siirrettäisiin kokonaisuudessaan Suomen pankin yhteydessä olevan Rahoitustarkastuksen sekä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla olevan Vakuutusvalvontaviraston tehtävät ja henkilöstö. Näin menetellen uuteen valvontaviranomaiseen siirtyisi työryhmän arvion mukaan kuitenkin lähinnä Vakuutusvalvontavirastosta myös eräitä finanssivalvontaan kuulumattomia tehtäviä. Tämän vuoksi työryhmä ehdottaakin, että Finanssivalvonnan perustamisen jälkeen noin kahden vuoden siirtymäajalla selvitettäisiin mahdollisuudet siirtää tällaiset tehtävät muille viranomaisille sekä tehtäisiin tarpeelliset lakiehdotukset.

Hallinnon kehittämisosasto pitää tärkeänä, että henkilöstön oikeasuuntaisen mitoituksen varmistamiseksi edellä mainitut tehtäväsiirtoja koskevat selvitykset tehdään jo ennen uuden valvontaviranomaisen perustamista. Myös valvontaprosessit on syytä käydä huolellisesti läpi viranomaisen perustamista koskevan valmistelun yhteydessä. Tämä tarpeen jo yksistään siksi, että Suomessa finanssivalvonnan kustannukset ovat erityisesti rahoitusmarkkinoiden osalta varsin korkeat. Työryhmän selvitysten mukaan rahoitus- ja vakuutusvalvonnan yhteenlasketut kustannukset ovat meillä vain hieman pienemmät kuin Ruotsissa, jossa finanssimarkkinat ovat huomattavasti suuremmat.

Hallinnon kehittämisosasto ei yhdy työryhmän ehdotukseen, jonka mukaan valvonta- ja toimenpidemaksuina valvottavilta perittäisiin noin 90 prosenttia finanssivalvonnan kuluista loppuosan jäädessä julkisena rahoitusosuutena Suomen Pankin vastattavaksi. Osaston mielestä lähtökohtana tulee olla se, että valvojan toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan valvottavilta perittäviltä maksuilla. Tämä on myös käytäntö muissa Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa. Finanssimarkkinoiden kokoon nähden korkeat valvontamaksut eivät saa olla peruste valvonnan rahoittamiseen myös julkisista varoista. Sen sijaan sekä perustettavan viraston toiminta että henkilöstön mitoitus tulee järjestää niin, että se mahdollistaa nykyistä alhaisemmat valvontamaksut.

Ylijohtaja

 Silja Hiironniemi

Finanssineuvos

 Anja Simola